

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona
50 fillér.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számítanak.

— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

DR. PAULOVSICS ISTVAN

Az expedíciót s hirdetőket illető reklamációk a lapkezelo

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők.

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Az egységes középiskola felé.

Az elmúlt napokban sok szülő mondogatta, hogy a kultuszminiszternek elég jó szeme van. Sok olyan dolgot meglátott, miket a gyermekes apák már régen éreznek és tudnak. Azt például, hogy az elemi iskolából a középiskolába való átlépés nagyobb ugrás, mint egy kiáradt folyónak az átugrása. Aztán, hogy valósággal Isten ellen való véték a tízéves gyermeknek Cicero ősi nyelvére fogása és deklinációkkal való nyagatása. Azután azt is nagyon régen érezzük, hogy egy kicsit nevetséges, egy kicsit ostoba dolog, hogy Odoaker királyról többet tanulnak középiskolánkban, mint a berlini szerződésről s hogy a Himalája meg a Davalaghiri borzadalmas magasságát inkább tudja a gimnázium növendéke, mint az ország határait, városait, hegyét-halmát. Az is régi panaszunk, hogy a harmadfokú egyenleteket s a velükjáró logaritmusokat jobban előveszik a középiskolában, mint a kamatos kamatszámítást; a természettudományokból többet tudunk az elméleti részből s alig tudunk valamit a kémiából.

Az a rendelet, melyet a közoktatásügyi miniszter a középiskolai tantervet

készítő Közoktatási Tanácshoz intéz, egy szuszra elmondja ezeket a régen tudott, ezeket a régen ismert szülői kesergéseket s hisszük, ha ugyan úgy nem járunk vele, mint a Lukács György-félével, melynek remek újításait az áldatlan politikai harc hiúsította meg, hogy az egységes középiskola felé egészséges szellemi mozgalmat indít meg.

Középkutatásunk ezt a reformot nem kerülheti el. Azt a körülményt, hogy a gimnáziumok népesek, a reáliskolák ellenben néptelenek, egy okos tantervvel könnyen megszüntethetjük. Régen tudjuk, régen mondjuk, amit a miniszter mint újságot rángat elő, hogy a latin és a görög nyelv túltengő tanítása egyenes megterhelése a gyermeki léleknek, anélkül, hogy az életben valami nagy hasznát látná. Ha ezeknek a nyelveknek túltengő tanítása megszűnik, több időt nyerünk a reális tárgyakra s a reáliskola egyszerűen olyan tantervet kaphat, mint a mostani gimnáziumé. Ezzel megteremtődik az egységes középiskola, mely szakít ugyan a klasszikus hagyományokkal, de annál többet enged a tantermekbe a modern élet levegőjéből.

Mindenesetre meg kell szüntetni a középiskolában az ósdi szellemű prelegálást.

Tessék elképzelni azt a gyermeklelket, melybe a tanár úr magyarázó módon ömleszt ismereteket, mikor azelőtt, a kifejtő módszer keretében, játszva jutott a maga képzetéhez, fogalmához és ismereteihez! A tanárképzés terén kell reformálni az oktatás módját s odabátni, hogy az a tudós tanár le tudjon ereszkedni az alsó osztályokban arra a nivóra, hol a gyermek lelkével találkozassék. Nem általánosítunk, mert mindenütt van olyan tanár, aki — hivatása szeretetétől áthatva — gondol ezzel az elsörendű, nagy feladattal, de mindenesetre szükség van általános jellegű s olyan intézkedésekre, hogy a tanuló, a középiskolának legalább az első osztályában, ismereteinek a megszerzésében ne lásson olyan nagy ugrást, mint amelynek némely helyen nekiiramítják.

Öszintén félünk azonban attól, hogy a miniszter szövege rossz helyre van adreshálva. A Közoktatási Tanács jobbára a tudomány régi emelőin táplált, öreg vasikalaposokból áll. Emlékszünk, micsoda viaskodás volt negyedszázaddal ezelőtt, a középiskolai törvény tárgyalásakor, a klasszikus nyelvekért s akkor is a klasszikusok győztek. Mert a kérdés, melyet a miniszter megfogott, ismételjük, nem olyan új,

A t. Házból.

Szerdán megnyílt a képviselőház s akár-hogy esonka is ez a parlament, akármilyen nehéz idők járnak is felettünk, soha több szép női kalapot és kalap alatti szépet nem gyűjtött egybe a ház, mint ezen a napon.

— Nézd csak, mondja az egyik honti képviselő, Andrassy tatája lóra ült. Miért?

— Hogy lovasatakkal szolgálja Justhot, aki szerint lehetetlen bemennie ma egy elvéhez hü ellenzékinek.

— Így hát nemcsak az élő, hanem a néhai Andrassyak is így sorakoznak az ellenzéki lohogó alá.

— Mint zászlód alá a halottak, mikor a mult választáson levokoltak.

De nézzünk be a politikai berkekbe. Nézzünk be a — mungókhoz.

Még mindig a régi fészekben vannak, hol Tisza Kálmán tarokkozott. Idők multával nemcsak a játékosok költöztek Szent Péter klubjába, hanem a kibécek is.

Ahogy belépünk az előszobából nyíló nagyterembe, ami első villanásra megállít bennünket, az a terem balmezejét teljesen betöltő Deák-kép. A haza bölese majd hogy a rámából nem lép

ki s minden bejövöre olyan hatást tesz, mintha a tanító bácsi mondaná:

— Aztán jól viselkedjétek, fiúk!

De a fiúk nemigen viselkednek — jól. Általában feszelen, fidélis ábrázata van a mungók klubéletének, melyet az se ront meg, hogy Teleszky zordon és torzon arcán majesztózus excellenciáság terül el, valami a fagyos fiandierből, mely nem engedi, hogy az adóhivatal, a járásbíró, az iskolák közügyi kilincselői minden aggodalom nélkül elfogják, nem is szólva arról, milyen rossz világ jár ma a magánkilincselésre, a trafikra, az adó- és illetékhalasztásra s egyéb közjókra.

De amit a hangerővel a komor pénzügy ront, helyreperálja Hazai Samu. Minisztert soha boldogabban nem láttam nevetni, mint ezt a snájdig katonát, aki a derű és a jókedv külső mutatásában talán még Khuent is felülmulja. Azt a Khuent, akinél hűvösebben nem fogadtak még itt, ezekben a termekben, embert, amikor Zágrábról mint designált miniszterelnök jött ide Wekerle diadalmas idejében s akit azóta úgy megszerettek, hogy a szeretet melegét minden oldalról éri.

Minden vig tréfa, bon-mot középpontjában ott vannak ezek a jókedvű miniszterek. És a klubba hozza mindenki a napközben elhullt

viccet. Csak akkor lohad a kacagás zaja, ha belép — Tisza. Azonnal udvar veszi körül. Tiszát övezi a tisztelet, az odaadás s olyan fanatikus politikai barátság, melyet alig élvezett még kormányelnök. Csodálatos szuggeráló-tehetsége van. Mindenre, amit tesz, a nagyember bélyegét nyomja. Úgy érzi mindenki, legalább ezekben a termekben, hogy e viszályos, ezer sebtől vérző, szerencsétlen országnak ma ő az Atlasza, aki, két lábát megfeszítve, tartja és segíti át a nehéz időkön az országot. Ahogy beszélget, elvegyül, majd itt, majd ott van, nem lehet megszabadulni egy gondolattól:

— Mégis csak boldog ország ez a Magyarország, ahol ilyenek a — zsarnokok!

De akármilyen tisztelet és szeretet veszi is körül Tiszát, akármilyen respektust kelt is szikár alakja, őt sem kerüli ki a csipkedés. Az a bon-mot például a Lloyd-Klubban született, hogy mikor Tiszát Öfelsége miniszterelnökké nevezte ki, így szólott volna hozzá:

— No, most már gratulálok! De egyet mondok: többet ésszel, mint — Gerövel!

Aki azonban ma a parlamentben Gerövel rendelkezik és aki oly szédítően gyors politikai karriert csinált. Beöthy Pál képviselőházi elnök sem kerülte el a csipős elmésséget. Mikor ház-

mint némelyek hiszik. Régen érzik a hivatottak s nem a „suszterek“, hogy a középiskolának ki kellene valahogyan vergődnie a német skolasztikusok eszmeáramlatából s praktikus célokat kellene szolgálnia. Vallották mindenkoron, hogy: „Non scholae, sed vitae discimus“, de sohase tudták megvalósítani. S az ősi felfogással szemben valószínűleg most is takarodót fúj a miniszter. Ha kitart a maga ideálja, a praktikus célokat szolgáló, egységes középiskola követelése mellett, előbb a tanárképzést változtassa meg s a kvalifikációs törvényt módosítsa. Mert csak ezek után lehet szó a középiskola reformjáról. És nem — megfordítva!

Megnyitó.

Mondotta a selmechányvidéki r. k. tanítók ezévi közgyűlésén **Osvald F. Richárd** esperes-plébános.

Krisztus istenségéhez illő: isteni módon gondoskodott tanítványairól. »Menjetekek és tanítósátok az összes népeket és nemzeteket.« Mellőzve az esküt, szavatok legyen: igen—igen és nem—nem. Menjetekek, ne tettetéssel, nagyzással, hatalmaskodással, hanem »a galamb szelídségével és a kígyó okosságával.« Dobjátok el a galamb tehetetlenségét és a kígyó mérgét, megtartva mindkettő erényét: a szelídséget, párosulva a bölcs okossággal. — Ily egyszerű, de isteni fenséget kitejező szavakkal bocsátja világhódító útjukra tanítványait az isteni mester.

Azóta a mustármagocská hatalmas fává nőtt. Az egyszerű tanács az isteni fenség terjesztőjévé lett. Mindkettő gyümölcsét pedig az emberiség élvezti, mert: »A solis ortu usque ad occasum laudabile nomen Domini« (Napnyugat és kelet áldja Isten nevét) és »In omnem terram exivit sonus eorum et in omnes fines terrae verba eorum.« (Az apostolok szava betöltötte az egész földet és zeng hangjuk a föld határáig.) Az egyszerű halászok előtt meghódító a föld és kezét nyújtja Krisztus és egyháza boldogító bilincsei felé. A világ megkapta Isten fiát, kiról Dávid írja: »In sole posuit tabernaculum suum et ipse tam-

quam sponsus procedens de thalamo suo, exultavit, ut gigas ad currendam viam et a summo caelo egressio eius.« (A napban ütötte föl sátorát és ömaga, a násznoszolyáról lelépő vőlegény, mint óriás, örvendve lépked és az ég magasairól indul útjára.) Napról jön jegyesével, az egyházzal, égi részről Atyja trónjától; óriásként jön, ki jegyese: egyháza révén magához öleli a népek millióit és kegyelmi lépteivel méri a földet.

Jézus menyasszonya megindult, de vér fedte lábanyomát. Kés, fejsze, tör, kard, ólom, tűz, olaj emésztette testét, ölte tagjait. A napot sötétségnek nézte az éjszaka; a kereszténységet bűnnek nyilvánította a züllött pogányság. De nem soká...

A kínzóeszközök kicsorbultak a szelídség szikláján; a kegyetlenül találékony, kínzó elme tehetetlenül vergődött az egyszerűség lábánál és a világ bölcsessége meghajlott a krisztusi »dőreség« előtt. A büntető, az üldöző kéz áldásra nyílt és 313-ban szabad lett Krisztus jegyese.

Boldogok vagyunk, akik megértük e szabadság 1600 éves évfordulóját. Boldogok vagyunk, mert ebben az évben pazar kézzel osztja egyházunk kegyelmeit. Boldogok vagyunk mi, kik speciális kegyelmet kaptunk az általános áldás mellett. Mi az idén atyát, érseki vezért kaptunk. Atyát, aki az apostolok egyszerűségében, szelídségével és okosságával jön hozzánk, hogy folytassa az apostolok munkáját. Ismeri kötelességét, nehézségeit; becsüli munkáit, segítőt, akik a nevelés terén dolgoznak és egyházuk, hazájuk és az emberiség javán fáradoznak kis emberekkel, kicsiny dolgokban, de a földön és az örök boldogságra kihatóan, kikre legkisebb, de legkönyesebb hívei vannak bízva: az ártatlan kisdedek.

Ennek a nagybecsülésének és szeretetének reális jelét adta akkor, amikor a tanügy élére mélt. Machovich Gyula praelatus urat állította. Olyan férfiút, aki a tanítókkal együtt dolgozott. Hivatásuk fontosságát és nehézségeit ismeri, fáradozásaikat becsüli, őket, mint az egyház és haza hű munkáit, szereti.

Háláljuk meg tehát a Mindenhatótól kapott kegyelmeket, tiszteljük és szeressük az új atyát és az új tanügyi vezetőt. Hálálkodjunk most, mikor az egyház fáját nem az erőszak bárdja, hanem a hitelenség tőre sebezi. Háláljuk meg a kegyelmeket az apostoli okossággal és lelkiismeretességgel, melyek a mai felületet, hideg, ide-

ges, hitetlen korban a tanító egyedüli támaszai és segítői; amelyekre ma oly nagy a szükség a nevelés terén, az emberiség boldogulásában.

Ebben a hónapban megnyiták az iskola kapui. Beléptünk már az emberiség, világoosság és bölcsesség műhelyébe. Nehéz a feladat, amely előtt állunk! Sok erőt, türelmet, önfeláldozást, szeretetet és mindennekfőlött ideális felfogást követel az a munka, melyet az iskolában végzünk, mellyel az apró emberek biztos és maradandó javát célozzuk. A nemzetnek zöme csak a népiskoláig jut el, ami megnehezíti, fontosabbá teszi feladatunkat.

Ebben a komoly pillanatban legyen szabad fölvetnem e kérdést: felkészülödtünk-e teljesen a nagy munkára? Mert a tanítók lelkiismeretétől függ a reánk bízott kis emberkéek egész jövője. Comenius mondja: »A tanító legyen tanult, tisztességes, tevékeny, szorgalmas, erényes férfiú és élő példa. Nem festett, hanem valódi jellem, mert a festék gyorsan törölködik.«

Igazi tanító az, aki hivatását teljesen át érezte és akinek a lelkét annak főséges, életbevágó, szükséges volta egészen áthatotta. Álarcos tanító az, aki napi munkáját úgy-ahogy leszolgálja, hogy kenyeret legyen, de az iskola fölséges céljainak elérésére sikerrel közre nem munkál.

Katolikus tanító az, aki az elemi iskolát nem tisztán oktatási, hanem népnevelési intézetnek is tekinti és mert erkölcsi nevelést vallás nélkül képzelnem nem lehet, az iskola éltető szellemének egyedül a vallást tekintheti. A jó katolikus tanító színtiszta szolgál az örök Világosságnak, amely világoosságot át kell ültetnie minden érzésbe és cselekedetbe. Aki arra törekszik, hogy a vallás tanait a gyengéd, ártatlan szívekbe nevelői szempontból is belecsoöpögtesse, a gyermekeket a praktikus vallásoosságban szóval és példával vezesse. Mint az életbölcesség fáradságtalan építője, óvatosan dolgozik az épület minden részén; célirányosan alkalmaz. egyenget, bárdol, csiszol, hogy az épület minden részében csinos, tiszta és kifogástalan legyen. Szent meggyöződése, hogy az emberi lény egy részének, oldalának, az észnek művelése, a fontosabb akarat, kedély, szív, jellem kárára, olyan munka, mely sohasem fogja eredményezni az egész ember harmonikus kiképzését.

Mint a jó pásztor, aki nyáját hűségesen kíséri, állandóan arra figyel, hogy növénydekeit a báránybörbe öltözött ragadozóktól megvédje; a

elnökké lett, az egyik rosszmájú így nyilatkozott:

— Erre a Palira is bátran ráállik az a felkösztöntő, amit Peitler váci püspökre mondtok, mikor installálták:

— Ami pedig érdemeit illeti, bátrak leszünk azokra a jövőben hivatkozni.

...Mindebből pedig a napnál világosabb, hogy árvíz, förgeteg, égháború, létszámemelés, rendes, pót- és titkolt hitel, sőt a bankok sztrájkja sem hallgattatja el a kedélyes táblabíróvilág adomázóit.

Három regény.

A nyári pihenő után egyszerre három, nagyon érdekes, szenzációs regénnyel lepi meg a magyar olvasóközönséget az Athenaeum-Könyvtár. Ez a fürge vállalat ezúttal is hű marad programjához: szenzációs műveket hoz, olyanokat, melyek kiállották már a tűzpróbát; melyek nemcsak a kritikát, hanem a közönséget is meghódították. Vagy újra kell-e fődözni Victor Hugo: *Párisi Notre Dame*-ját? Ma épen olyan érdekfeszítő, kedves olvasmány, mint a múlt század elején, mikor megjelent. A romantikus iránynak

legnagyobb remeke. Alakjai halhatatlanok, leírásai páratlan szépségűek, meséje mindvégig lebilincselő.

A másik munka, mely ugyanebben a vállalatban jelent meg, Sudermannak, a népszerű német dráma- és regényírónak *Egyszer volt...* című regénye, mely Németország után, az egész világot diadallal járta be. Kevesebb benne az elmelkedés, mint egy másik regényében, a *Frau Sorge*-ban, mely szintén óriási olvasóközönséget hódított, de sokkalta lebilincselőbb a meséje. A multnak történetét írja meg benne, mely ráborítja árnyékát jelenünkre s akkor ragad bennünket újra a karmai közé, mikor azt hisszük róla, hogy rég meghalt.

Leo von Selentin öt évet tölt Amerikában, hogy megszabaduljon a multjától. És mikor visszatér, újra annak az asszonynak a hálójába kerül, aki a multban démona volt s akinek a férjét titkos párbajban agyonlötötte. Most legjobb barátjának a felesége. Hiába szólal meg Leóban a lelkiismeret, hiába lázadozik jobb belátása: az asszony érzékisége lenyűgözi, rabul ejti. Újra katasztrófa előtt áll. Csak hosszú, nehéz megpróbáltatások után tud szabadulni, hogy azután egy szép és tiszta szerelemben találja meg végre a boldogságot. De míg eddig jut, mennyi küzdelem megy keresztül, mennyi akadály állítja meg

útjában, milyen szövevényes bonyodalom központjába kerül! De nemcsak a mesekedvelő talál gyönyörűséget Sudermann regényében, hanem az is, ki a finom lélektani elemzésekben, az éles megfigyelésekben és a jól megtrajzolt alakokban is gyönyörködik.

A harmadik regény Gorkij Maximnak, az oroszok egyik legnagyobb tehetségű írójának legmelegebb könyve, *Az anya* című regénye. Ebben a regényben már nemcsak az író éles szemét csodáljuk, hanem a forró szívét is érezzük. A komor világot, melyet megismerünk, nagy melegség és nagy fényesség sugározza be. Annak az anyának a szíve, kit Gorkij regényének a főhő-sévé tesz, a világirodalom egyik legfenségebb alakja. Gorkijnak nincs egyetlen alakja sem, kit olyan szeretettel rajzolt volna meg, mint Wlaszav Pavelnek, a gyári munkásnak az édesanyját. Ezt a szinte állati sorban élő asszonyt a fia iránti szeretet a szociálizmus egyik legnagyobb apostolává teszi. Ez a szeretet nemcsak a szívét finomítja meg, hanem az agyát is. Az út, melyet megtesz, a vértanúk útja. Tele van tövisekkel, tele van mélységekkel. A fia hirdette eszméket nemcsak gépiesen ismétli, de meg is érti. Beléjük mélyed, megtalálja bennük a szépséget és saját felfogásának színeiben hirdeti őket a nagy orosz birodalom minden részében. Fia után ő is

fertőző lelkibetegségektől megóvjá, a sekfélé tévtantól visszatartsa s mindvégig az emberi tudás egészséges, zöld mezején legeltesse és az élővizek forrásából itassa.

(Folytatása és vége a köv. számban.)

Színház.

A múlt szombaton kezdte meg *Kövcssy Albert* jólszervezett, elsőrangú színtársulata négy-hétre tervezett előadásainak sorozatát Garvay Andornak *Bent az erdőben* c. drámájával. A megnyitó-előadás a selmecebányai közönségnek a társulat működéséhez fűzött reményeit és várakozását teljesen kielégítette. Meggyőzte arról, hogy *Kövcssy Albert* színtársulata valóban elsőrangú. Jeles, kitűnő erőkből, vérbeli művészekből van összeállítva s bátran kiállja a versenyt nemcsak a vidéki, de a budapesti színtársulatokkal is. Hogy semmi fáradságot nem kímél, hanem minél újabbat igyekszik nyújtani, a legmészebb menő pártolás kötelességét rója a közönségre. Hisszük is, hogy Selmecebánya műértő, műszerető lakosságának a pártolása nem is fog elmaradni.

Szombaton, a megnyitó-előadáson, Garvaynak nívósan játszott drámájában, *Serfőzy Ilona*, *Cserny Terka*, *Cserny Béla* és *Forgács Sándor* mutatkoztak be.

Vasárnap délután *A vén bakancsos és fia*, a huszár c. népszínművet adták, este pedig a *Limonádé ezredesét*. A múlt szezonban már többször látott darabot is telt ház nézte végig, jelölül annak, hogy a közönséget mindenkor érdekli egy kiváló társulat alakítása. A főbb szerepeket *Máthé Gyula*, *Kövcssy Mariska*, *Cserny Béla* és *Bihary Atajos* játszották.

Hétfőn este *Az éjjeli ügyvéd* c. nagyoperette került színpadra. Az egymást kergető, kacagató jeleneteket ügyesen aknázták ki a szereplők s folytonos derűltségben tartották a közönséget. Némely jelenet után percekig tartott a tapsolás, melyre minden egyes szereplő méltán rászolgált. *Máthé Gyula* (Bernardi) »a százfő ember,« szellemes, ügyes tréfáival, ötletességével s utólrérhetetlen kedélyességével elsőrangú komikusnak bizonyult. *Cserny Terka* (Ella) temperamentumosan, kedvesen, fiatalosan játszott. Épügy *Kövcssy Mariska* is (Csalogány Sári). Tancuk, hangjuk egyformán kiváló, művészi volt s a közönséget valóssággal elragadta. *Bihary Atajos* (Dr. Pióca).

börtönbe kerül s a vértanúk sugárzó arcával indul sötét útjára...

Ez a regény nemcsak egészében megkapó, hanem részleteiben is. Az orosz népet és néplélek legismeretlenebb rejtekeibe világít bele. Egy egészen új és rendkívül érdekes világot tár fel az olvasó előtt. Ijesztő mélységekbe vezet le bennünket, hogy ott nagy világosságokat mutasson. Nem csoda, hogy Gorkijnak ez a regénye az egész világon nagy közönséget hódított.

Bizonyos, hogy az Athenaeum-Könyvtár három új regényét nagy örömmel fogadja a magyar olvasóközönség. Annál inkább, mert fordításuk nagyon sikerült. A Párisi Notre-Dame-ot Benedek Marcell, Sudermann regényét Béla Henrik, Gorkij híres művét pedig Bárd Imre fordította. A Párisi Notre-Dame két kötetben, a másik kettő egy-egy kötetben jelent meg s hallatlan olcsó áron, kötetenként egy korona kilencven fillérért kapható.

Gy. Madarassy B. (Lujza) és a többiek is mind kiváló munkát végeztek s tevékeny részesei volt a nagy sikernek.

Kedden este *Az elnöké* c. francia bohózat került bemutatásra. A közönség úgyszólván az egész estét átnevette s helyenként hangos, néha percekig tartó kacagással kísérte a mulattató helyzetek kifogyhatatlan sorozatát. A közönség sokat mulatott az egymásra tóduló komikus helyzeteken, amelyeknek gyors, akadálytalan változása, könnyed, ötletes s pompásan egybevágó megjátszása s a jó rendezés biztosította az előadás sikerét. Dicséret illeti elsősorban *Máthé Gyulát*, ki a törvényszéki elnököt játszotta, elejétől végig a legnagyobb biztossággal, nagy hatást keltve természetes bonhomijával s utólrérhetetlen kedélyességével. Pompás humoros alak volt a rendőr szerepében *Jáki Dezső*. Rajtuk kívül *Cserny Terka*, *Forgács Sándor* és *Serfőzy Ilonát* kell kiemelnünk. Ez utóbbi ügyes rutinnal, sok finomsággal játszotta a félvilági nő szerepét. Általában minden egyes szereplő jó és stílusos alakítást nyújtott. Úgyhogy a közönségnek pompásan összevágó előadásban volt része. — Csak a sűgőnek túlságos hangosan megnyilvánuló buzgósa ellen van egy kis kifogásunk.

Szerdán a *Támlásszék 10.* c. énekes bohózat került színpadra. A selmecebányai közönség, mint az előző este, zsúfolásig megtöltötte a színházat, bizonyosságul annak, hogy a kiváló társulat játékát megérdemelt figyelemben részesíti. *Jáki Dezső* ezen az estén egész művészetét belevitte a játékába. Remekül adta a papucs alól megszabaduló s a fővárosba verődő falusi alakot. *Aranyszi Anna*, Hedvig szerepében, értékes, szép hangjával, szimpatikus, rutinos és kedves játékaival bájolta el a közönséget. *Máthé Gyula* a vidéki, elparlagiasodott alak, majd a világi szerepében olyan kiváló alakítást nyújtott, hogy igazi művészváltárról alkotott véleményünkben teljesen megerősített bennünket. A harmadik felvonásban énekel alkalmi kuplét a közönség hatszor megismételtette. *Cserny Terka* (Juci), *Küllei Ilona* (Hermin) és *Kövcssy Mariska* (Lotti) kedves, ügyes és kifogástalan játékát kell még elismerően kiemelnünk. A sok tapsot, melyben részük volt, minden egyes szereplő megérdemelte.

Csütörtökön este Garvay Andornak *Bent az erdőben* c. drámáját ismételte meg a társulat, az elsőnek mindenben megfelelő művészi előadással.

Pénteken Shakespearenek örökszép szerelmi drámáját, *Romeo és Juliát* adták. Erről, valamint a tegnapi és a mai előadásról következő számunkban szólunk részletesen.

Heti beszámolóinkban különösképen ki kell emelnünk, hogy a kicsiny színpad parányi akadályt sem szolgált abban, hogy a társulat tagjai, kik bizonyára nagyobb színpadhoz vannak szokva, művészi kvalitásaikat ki ne fejthették volna. A színpad díszletezése s a toillettek stílszerű, pazarul pompás, gazdag és változatos volta minden igényt kielégítő. Mintaszerűen kitűnő a rendezés is.

Kövcssy Albert a jövő hétre is igen ötleletesen és izléssel állította össze műsorát. Egytől-egyig csupa új és jó darab, kiváló előadás, Bizunk közönségünk jóízlésében, hogy továbbra is lelkesen támogatja *Kövcssy* igazgatót és ambíciózus csapatát. — Ugyanitt tudatjuk olvasóinkkal, hogy *Kövcssy* színgazgató, hogy a színházbajrást megkönnyítse, a bérleteket, a váltott jegyek számához képest, bizonyos percent engedelménnyel is hajlandó adni.

A városi telefon.

Évekkel ezelőtt, mikor a törvényhatóság területén felállították a telefont s a belvárost összekötötték a távoli külutakkal, mindenki örvendett a közbiztonság fejlesztésének s dicsérete az intézményt, mely módot nyújtott arra, hogy a tűzbiztonság, az élet- és vagyonvédelem dolgában azonnal való intézkedés történjék. A közügy érdekében, nagyon természetes, hogy elsősorban a külutakban levő hatósági alkalmazottak kaptak telefonállomást. Mivel ezek az állomások hivatalos állomások voltak, az évi előfizetési díjat is a hivatalos, vagyis a kisebb tarifa szerint számították.

Hivatalos állomások a külutakban a rendőrtisztek, az erdőőrök és a vízfelügyelők telefonai, melyekért a hivatalos előfizetési díjakat fizette a város mindig. S ez természetes is. A postaigazgatóság azonban a nyáron arról értesítette a város tanácsát, hogy az istvánházai, a hodrusbányai és a felsőrónai rendőrtisztek, valamint a vízfelügyelő és a hodrusbányai erdőőr irodáiban levő telefonállomások 1913. augusztus elsejétől fogva nem lesznek hivatalos állomások, hanem hogy ezentul ezekért is annyit kell fizetni, mint amennyit a magánemberek fizetnek. Ha pedig a város ezeket a díjakat fizetni nem akarja, az állomásokat a pósthivatal leszerelteti Szóval az eddigi 30 korona helyett 120 koronát kell egy-egy állomásért a városnak fizetni.

Miért? Mivel okolja ezt meg a pósta? Azzal, hogy ezek nem hivatalos állomások, mert a rendőrtisztek lakásain vannak s így magántelefonoknak kell őket tekinteni.

Hiába ment a tanácsból fölvilágosító felterjesztés, hogy a külutakban nincsenek külön városházák, hanem hogy a hivatalos iroda ugyanott van, ahol az illető hivatalnok lakik s hogy ez éppen a közbiztonság miatt van így s ekképen ezek hivatalos telefonok, mindhiába! Ujra az a válasz érkezett, hogy vagy fizeti a város az eddigi 30 korona helyett a 120 koronát, vagy leszerelik a telefonokat.

Selmecebánya városa, mivel elvi alapon áll nem hajlandó többet fizetni, vagyis a hivatalos jellegét nem engedni elvitatni s így most az következik, hogy a m. kir. pósthivatal leszerelteti a külutcai hivatalos telefonokat.

Nagyon szép állapotoknak nézünk így eléjük! Az egy-két órányi távolságra eső külutakban támadt tüzről, elkövetett rablásról, gyilkosságról népmozgalomról ezentul mi csak akkor értesülünk, ha, mint az ókorban, hemodromos juttatja tudomásunkra. Ha a belvárosban vízre lesz szükség, nem telefonálunk a vízfelügyelőnek, hanem gyorsfutárral adjuk tudtára kívánságainkat: ha az erdőben tűz üt ki, leéghet a fele, mikorra a suhanc beérkezik, hogy hát segítségre volna szükség.

S mindez miért lesz így? Azért, mert a m. kir. postakincstár csak úgy képzeli a hivatalos telefont, ha külső, diszes városházán, különépített hivatalos irodában van. Ha azonban az iroda mellett magánlakást is talál, a telefon már nem hivatalos, hanem magántelefon.

Nagyon, de nagyon csodálkozunk ezen a ferde felfogáson, de még inkább azon, hogy a selmecebányai pósthivatal főnöke, aki a viszonyokat jól ismeri, mert nem világosítja fel felsőbb hatóságát arról, hogy ilyen fontos dologban nem a forma, hanem a lényeg a fő.

Kiváncsian várjuk a leszerelések következményeit s kíváncsiak vagyunk arra is, ki fogja viselni az esetleges bajokból eredő felelősséget,

HIREK.

— **Személyi hírek.** *Farbaky István* miniszteri tanácsos a selmecebányai ág. hitv. ev. egyház és a liceumi főgimnázium felügyelője. *Händel Vilmos* honti ev. főesperes és *Király Ernő* lic. főgimnáziumi igazgató az ev. egyház egyetemes gyűlésére Budapestre utaztak. — *Vitális István dr.* főiskolai tanár erdélyi tanulmányútról hazakerkezett Selmecebányára.

— **Közyűlés.** Selmec- és Béalábánya szab. kir. bányaváros törvényhatósági bizottsága október havi rendes közgyűlést, *Wilczek Frigyes gróf dr.* főispán elnöklésével, e hó 14-én, kedden délután 3 órakor fogja a városháza tanácstermében megtartani.

— **Nyilvános felolvasás.** *Blattny Tibor* m. kir. alerdőfelügyelő folyó hó 17-én az Országos Erdészeti Egyesületben nyilvános előadást tart az *erdőtaj átalakulásairól.* *Blattny* alerdőfelügyelő a magyarországi fajok elterjedési határainak egyik legalaposabb és legkiválóbb tanulmányozója, kinek *Fekete Lajos* miniszteri tanácsossal együtt készített nagy munkája most van sajtó alatt, érthető tehát, hogy a szakkörökben a tudományos felolvasás iránt általános és nagy az érdeklődés.

— **Mária Terézia-kép a főiskolán.** A selmecebányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskolát tudvalevően Mária Terézia királynő alapította s látta el példátlan jótéteményekkel és alapítványokkal. Annál szomorúbb, hogy a nagy királynő emlékéért Selmecebányán nemcsak hogy szobor nem őrzí, de eddig egyetlen képe sem volt a nemesszívű alapítónak a főiskolán. A főiskola tanácsa, mint értesülünk, jóvátette az eddigi mulasztást, *Szentistványi Gyula* festőművésszel megfestette Mária Terézia képét s ezt a képet a napokban fogják a főiskola tanácstermében fölállítani. Helyes volna azonban, ha az illetékes körök mozgalmat indítanának arra nézve, hogy Mária Teréziának, ha másként nem, országos adományozásból, szobrot is emelnének Selmecebányán s ezt a szobrot a bányászati és erdészeti főiskola palotái előtt helyeznék el. Erre a célra meg kellene venni az új kir. kath. főgimnázium s a főiskolai paloták között levő Körös-féle házat s ennek a háznak a lebontásával keletkező téren kellene a szobrot elhelyezni. Ez a terv méltó a megfontolásra, mert a kivitele nemcsak egy szép térrel, hanem egy szép szoborral is gazdagítaná Selmecebányát, mely, ha jósokára is, de mégis csak meghálálná a nagy királynőnek a várossal tett jótéteményét.

— **Angolkurzus Selmecebányán.** *Clement Erna* városi óvónő, ki az angol nyelv elsajátítása végett egész esztendő tölthet Angolországban, az ág. hitv. ev. polgári leányiskola helyiségében (Szentháromságtér. Heincz-féle ház) angol kurzust nyit. A tanítás egészen modern alapon, direkt módszer szerint, beszélgetés útján történik, mellyel az angol nyelv könnyen és gyorsan elsajátítható. Ajánljuk a kurzust Selmecebánya művelt közönségének figyelmébe és szíves pártfogásába. Az angol nyelv tanulása különösen a főiskolai hallgatók számára megbecsülhetetlen, akik tanulmányaik további folyamán, technikai kérdésekben, lépten-nyomon az angol szakirodalmoravannak utalva.

— **A Szabadgondolkodók Selmecebányai Köre** a napokban bocsátotta közre 1913—14. évi programját. A program csekély, évi 2 korona tagsági díj fejében, négy előadóciklusban 20 előadást ígér. A természettudományi ciklus a világ modern teremtéstörténetéről, a társadalomtudományi a nemzetiségi kérdésről, a szociálpolitikai a népoktatás ügyéről s az aktualitások ciklusa a mai magyar politikai és társadalmi

reformeszmecekről fog szólni. Az érdekes programra felhívja az egyesület a modern tudományos és társadalmi problémák iránt érdeklődő közönség figyelmét. Az első előadás folyó hó 17-én lesz a Vigadóban, fővárosi előadó részvételével.

— **Áthelyezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter *Fiedler Jenő* m. kir. segéderdőküldőket Versecről Karánsebesre helyezte át s megbízta az ottan újonnan szervezett m. kir. járási erdőgondnokság vezetésével.

— **Október hatodika Selmecebányán.** Nemzeti vortánunk emlékéért ez évben is a hagyományos kegyelettel ülte meg a város közönsége. D. e. 9 órakor *Haverla József* plébános ünnepi gyászmisét mondott, a főiskola hallgatóinak segédletével. A gyászmisén megjelentek: a városi tanács és hivatal élén *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester, a főiskola képviselőjében *Krippel Móric* főiskolai tanár. A kir. kath. főgimn. tanári karával és ifjúságával, a róm. kath. polgári és elemi leányiskola tanárnőivel, a róm. kath. elemi fiúiskola tanítóival. A gyászmisén a polg. leányiskola növendékei énekeltek. A szt. misét a Himnusz eléneklése zárta be.

A gyászmise után a kir. kath. főgimn. ifjúsága lelkes ünnepélyben róttá le háláját a vértanúk iránt.

— **A „Munkásotthon“ tancmulatsága.** A selmecebányai Munkásotthon ünnepélyes megnyitása alkalmából a selmecebányai szervezett munkások folyó hó 5-én a városi vigadóban, könyvtár-alapjuk javára. műsoros mulatságot rendeztek. *Weniger Jenő*, a Munkásotthon ezidei elnöke, az Otthon célját és föltétlen szükségességét fejtegette. Utána *Jászai S.* szakszerv. titkár mondott tartalmas beszédet, melyben a munkásszervezkedések rövid történetét és hasznukat vázolta. Ismertette az eredményeket is, melyeket a munkásság a legutóbbi időben anyagi, erkölcsi és jogi téren elért. *Juhász Gusztáv* szavai után »A pofozó masina« c. kétfelvonásos angol bohózatot adták elő. Élénk, gyorsmenetű, jól megantult játékokat produkáltak. *Kondorossy János* figurája természetességével, otthonos mozdulataival hivatásos színésznek is bevált volna. *Csákány Lajos* a kiélt aszfaltbetyár szerepében keltett derűtséget. Sok tapsot kapott *Juhász Gusztáv*, helyivonatközású, ügyesen előadott dalaival. *Weniger Jenő* és *Mecserly Annuska* szintén figyelemreméltó igyekezettel játszottak. Az előadás után tánc volt.

A mulatságon *felülfizelt:* Kapp Jakab dr. 5 K, id. Kozák Lajos 3 K, Bálinth Nándor, Veinert Lipót, Zwick Vilmos 2-2 K, Trodopeusz Károly 1.60, Schramek Lajos 1.40 K, N. N. 1.20 K, Balázs János, Balfia János, Beregi Samu, Bayer János, Gersdorfer Ottó, Lenk Jenő, Matzner József, Müllner Adolf, Muzsik Gyula, Reich Géza, Reznicek János, S. S., Szever Pál, öz. Suhaj Péterné, N. N., Vén Ferenc, Zimmermann N., N. N. 1-1 K, Barok Ferenc 80 fill., Jellenffy János, Öz. Nics Adolfné 60-60 fill., Spiegel Dávid 50 fill., Cserny Lajos, Hirschl Jakab, Pachmayer János, Weisz Fülöp, Zsámbor Pál, N. N. 40-40 fill., P. M. 10 fill. Fogadják a nemesszívű adakozók a Munkásotthon vezetőségének hálás köszönetét.

— **Táncpróba.** *Guttman Samu* budapesti táncitanító ma délután 1/2 órák tartja meg táncpróbáját a városi vigadó nagytermében.

— **Közizgatási bizottsági gyűlés.** Selmec- és Béalábánya szab. kir. bányaváros közigazgatási bizottsága október havi rendes ülését, *Wilczek Frigyes gróf dr.* főispán elnöklésével, e hó 15-én, szerdán délelőtt 9 órakor fogja a városháza tanácstermében megtartani.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Árkosi Gusztáv* marosújvári főbányahivatali pénztárost, *Árkosi Béla* bányatanácsos öccsét, a

VIII. fizetési osztályban való meghagyásával, a tordai m. kir. sóbányahivatalhoz főmérnöké nevezte ki.

— **Tolvaj eselédleány.** Bernik Katalin eselédleány, ki, többrendbeli lopásért, csak a múlt héten szabadult ki a selmecebányai kir. járásbíró-ság fogházából, kiszabadulása után nyomban három rendbeli lopást követett el Béalábányán. Mint foglalkozás nélküli eseléd kopogtatott be szolgálatért az egyes házakhoz, honnan ruhaneműt, pénzt s más értéktárgyakat lopott. A rendőrség a tolvaj eselédleányt elfogta s a járásbíró-ság tömlőcsebe szállíttatta.

— **Öngyilkos erdőőr.** Nemcsok József 39 éves városi erdőőr, aki ellen, többrendbeli szabálytalanság miatt, fegyelmi vizsgálatot indítottak, folyó hó 7-én, Béalábányán, a lakása mellett levő méhesben szívenlőtte magát s azonnal meghalt. Tettét, a hatóság orvos jelentése alapján, pillanatnyi elmezavarban követte el.

— **Vihnyefürdő vendégei 1913-ban.** Vihnyefürdőben, az 1913. évi szezonban, 837 állandó és 588 ideiglenes vendég volt. A múlt évben 1118 állandó és 730 ideiglenes vendég fordult meg Vihnyefürdőn. A létszám tehát a múlt évihez képest, rendkívül nagy apadást mutat, ez azonban a nagyon kedvezőtlen időjárásnak tulajdonítható, bár így is sokkal több vendég kereste föl a fürdőt, mint más hazai fürdőkét.

— **A járásbíró-ságok kikerekítése.** Annyit írtunk már erről az ügyről s most arról kell olvasóinkat értesítenünk, hogy nem lesz semmiféle kikerekítés. Két községet elvettek a selmecebányai járásbíró-ságtól s Korponához csatolták őket, azzal a megokolással, hogy Korponához közelebb vannak. Azokat a községeket pedig, melyeknek Selmecebányához való csatolását illetékes tényezők javasolták, azért nem csatolják Selmecebányához, mert az ipolysági ügyvédek deputációja a Selmecebányához közellévő községek idecsatolását megghiúsította. — Ez míg egyrészt nem igazság Selmecebányával szemben, addig másrészt nem előnyös a jogkereső közönségre nézve. Itt tenni, még pedig sürgősen tenni kell valamit, deputációval vagy akárhogyan, de mielőbb! Jó lett volna a tavaszon ebben az ügyben deputációval fordulni a miniszterhez, de akkor egyetlen bizottsági tag, egyetlen ügyvéd sem jelentkezett a küldöttségbe, hoiott a fogadás ideje is ki volt már eszközölve. A deputációt, szegényszemre, vissza kellett szívní. A nembánom-ságnak, ime itt az eredménye! De még semmi sem késő! Szervezni kell egy nagy deputációt, melynek meg kell győznie a minisztert arról, hogy ami az egyiknek jogos, az a másiktól sem vonható meg.

Mint értesülünk, képviselőnk e hó 20-ika körül akar audienciát kieszközölni. Erről pontosabb adatokat fog közölni velünk, azonban jó lesz addig is szervezkedni, hogy mások el ne halásszanak előlünk mindent.

— **Százötven munkás — munka nélkül.** Amiről régóta beszéltek, fájdalom, bekövetkezett. A selmecebányai Brettschneider-féle cipőgyár a multhétben megszűntette üzemét s e hó 6-án valamennyi munkását elbocsátotta. A szegény munkások a város polgármesteréhez fordultak, kinek útján a kormányhoz és az országos hitel-szövetkezethez folyamodtak. A folyamodványokra válasz nem érkezett. Erre a polgármester, *Czobor* képviselővel együtt, személyesen járt el Budapestre. Itt Gedeon András, a hitelszövetkezet igazgatója, kijelentette, hogy mit sem tehet javasolni fogja azonban a kereskedelmi miniszteriumnak, adjon segélyt Erdős cipőgyárosnak, azzal a föltétellel, hogy az elbocsátott munkásokat alkalmazni tartozik. A miniszteriumban pedig azt mondták, hogy ilyen célra magánembernek segélyt nem adhatnak. Ha azonban a megszűnt

gyár üzemét a szövetséget venné át, kapna állami segítséget.

A kiküldetés tehát nem volt eredményes s a szegény munkások most kenyér nélkül vannak. Családtagjaikkal együtt 300—400 ember áll így a tél előtt. Lakás, kenyér és ruha nélkül! Volna szavunk, még pedig kemény szavunk, a gyár eljárása ellen, mivel azonban ez most már ügysem segít, a könyörületet emberekhez fordulunk inkább s ajánljuk a szegény munkásokat emberbaráti szeretetükbe és támogatásukba.

— A miniszterelnök a főiskola elviteléről.

Selmecebánya város törvényhatósága, mint olvasóinkkal annak idején közöltük, feliratot intézett a miniszterelnökhöz, a vallás-és közoktatásiügyi, a pénzügyi és a földművelésügyi miniszterhez s kérte őket, hogy a bányászati és erdészeti főiskola Selmecebányáról való elvitelének a kérdését, mely a város haladásának s minden vállalkozásnak a kerékkötője, egyszersmindenkorra vegyék le napirendről. Ezekre a fölterjesztésekre most érkezett meg a miniszterelnök válasza, mely szóról-szóra a következő: »Magyar királyi miniszterelnök. 6024 M. E. I. a. Selmeceb-és Béalabánya törvényhatósági joggal felruházott szab. kir. bányaváros közönségének hivatali elődömhöz folyó évi márc. hó 16-án kelt fölterjesztésére válaszolva, értesítem a város közönségét, hogy a m. kir. kormány nem foglalkozik olyan tervvel, mely az ottani m. kir. bányászati és erdészeti főiskolának az ország más városába való elhelyezését célozná. Budapest, 1913. szeptember 27-én. Hazafias üdvözléssel Tiszta.

— Selmecebánya 1913. szeptember havi húsfogyasztása. Selmeceb-és Béalabánya szab. kir. bányaváros területén folyó év szeptember havában levágtak 67 szarvasmarhát, 51 borjút, 92 sertést, 142 juhot és 3 kecskét. A m. kir. állatorvos közfogyasztásra alkalmatlanok talált s elkobzott: szarvasmarhából 19 mételeykörös máját, 3 hólyagférges tüdőt és 1 máját, 1 gümőkörös tüdőt, takarmánnyal való szennyezettség miatt 4 tüdőt, 1 fojtos máját, savós-véres beszűrődés miatt egy egész combot és 20 kgr. húst; sertésekből 2 szőrférges tüdőt és 2 gümőkörös tüdőt, 3 hólyagférges máját és 2 tüdőt; juhokból és kecskékből 106 mételeykörös máját. Kényszerűságra került, csipőcsonttörés miatt, egy szarvasmarha, melynek húását, az alkalmatlanoknak talált részek eltávolítása után, közfogyasztásra bocsátották. Vidékről, leölt állapotban, behoztak 6½ szarvasmarhát, 30 borjút, 5 juhot, 48 sertést és 120 kgr. friss húst.

— Szüreti multság Istvánházán. Az istvánházai kath. Népkör folyó hó 12-én táncdal egybekötött szüreti multságot rendez. Kezdeté 5 órakor.

— Football. A S. K. A. C. B) csapata ma délután pont háromnegyed 3 órakor tartja első barátságos mérkőzését a Vigadó melletti sporttéren a zólyomi Sportegyesülettel.

— Vívás. A Selmecebányai Kinizsi Atletikai Club immár a vívást is fölvetve programjába és már e hó 20-án megnyitja a vívó-kurzust, lovag Zolnay Viktor vívómester vezetése alatt. A kurzus 6 hétre van tervezve. Előjegyzéseket elfogad a S. K. A. C. vezetősége és a Joerges-féle könyvkereskedés.

— Gyufagyár Selmecebányán. Mikor a gyufagyárosok a gyufatröszt megalkotásának a munkájához fogtak, a dohánytözsdések elhatározták, hogy gyufagyárat létesítenek, úgy, hogy ez a gyár a kartelen kívül fog működni. A gyár céljaira Selmecebánya környékén kerestek és találtak telket. Selmecebánya városa már közölte az érdekeltekkel, hogy a dohánytözsdék alapítási tervét a legmesszebb menő támogatásban részesíti. Ingyen adja a telket, az építkezésre szükséges fát és követ önköltségi áron szállítja s tíz évre elengedi a

pótadót. A trafikosok azonban egyelőre nem fognak még az építéshez, hanem megvárják a gyufatröszt és a pénzügyminiszterium között folyamatban levő tárgyalások eredményét.

— Adófelszámoló bizottság. A harmadosztályú kereseti adóban felszámoló bizottság folyó hó 8-tól kezdve négy napon át folytatta működését Ipolyvároson. Ebben a bizottságban Selmeceb-és Béalabánya szab. kir. bányaváros, valamint Hontvármegye részéről id. Oszvald Gusztáv és Timkó Pál törvényhatósági bizottsági tagok vettek részt.

— Tanulmányi kirándulás. A losonci állami főgimnázium huszonöt tanulója, három tanár kíséretében, folyó hó 4-én tanulmányúton volt Selmecebányán. Megtekintették a dohánygyárat, a Kalváriát, a főiskola, a lic. főgimnázium és tanítóképző gyűjteményeit, az Óvárat és a Leányvárat; este színházban voltak s másnap reggel Hodrusbányán, Vihnyén és Zólyomon keresztül utaztak vissza Losoncra. Selmecebányán Suhajda Lajos és Künszler János liceumi tanárok kalauzolták a kirándulókat.

— Lelkészválasztás. A petrői (Bácsmegeye) ev. egyház Starke Samu ruttkai segédlelkész-hitoktatót, a selmecebányai liceumi főgimnázium egykori növendékét, egyhangúan segédlelkészé választotta.

— Football. A selmecebányai Kinizsi atletikai klub, a Magyar Labdarúgók Szövetségétől kiírt északkerületi bajnokságért, ma tartja első mérkőzését. Első ellenfele a Losonci Atletikai Klub, a Felvidék egyik legerősebb csapata, a multévi bajnokság második helyre helyezett aspiránsa. A S. K. A. C. ez alkalommal nehéz feladat előtt áll, mert míg a L. A. C.-nak ez lesz az őszi szezonban már a harmadik mérkőzése, addig a S. K. A. C.-nak ez lesz az őszi első szereplése. Ha a S. K. A. C.-tól ez alkalommal nem is várunk győzelmet hisszük, hogy a küzdelemre képes csapat nem egyhamar adja meg magát. A két csapat tavaszi mérkőzése 4:2 eredménnyel végződött. A mérkőzés Losoncon lesz, délután 3 órakor s Czapek Ödön szövetségi bíró vezeti.

— Körözés. Tolnavármegye alispánja a következő körözölevelet teszi közzé: A szekszárdi Ferenc-közkórházban a mult évben ápolt Reith András, aki 62 éves, róm. kath., kőműves, állítólag gyódi születésű, magyar anyanyelvű egyén, illetőségi körülményeire vonatkozólag kellene kihallgatni. Mivel azonban a nevezett holtartózkodására nézve törvényhatóságom területén felvilágosítás nem volt kapható, felkérem a törvényhatóságokat, hogy Reith András törvényhatóságuk területén nyomoztatni, feltalálás esetén illetőségi körülményeire nézve tüzetesen kihallgatni s az

eredményről értesíteni sziveskedjenek. Nemleges értesítést nem kérek.

— A gyermekfejlődés zavartalanságának egyetlen sikere az óvatos táplálás. Sok hibát követnek el a szülők akaratlanul e téren. Azok azonban, akik Phosphatine Falières-sel kezdik a gyermeket az elválasztás pillanatától kezdve táplálni, meg vannak nagyon elégedve, mert sem béllhurut, sem más baj nem győtri a gyermeket. A Phosphatine Falières a gyermeklétszerek fejlődése, amely tartalmazza mindazokat a nélkülözhetetlen anyagokat, melyek az anyatejben megtalálhatók. Szülők százezrei áldják ezt a gyermeklétszert.

— Olcsó Jókai. Most hagyta el a sajtót ennek a gyűjteménynek újabb tíz száma s ezzel immár százötven számra gyarapodott ez a páratlan Jókai-könyvtár. A most megjelent számok: 141. Az asztalos családja. Az erényt mindig szeretni kell. Két bájos elbeszélés. 142. Bokácius kalandjai és két más elbeszélés; az első Bocskay idejéből való dűsfantáziájú történet. 143—144. Lenci fráter. Regény, mely Jókai aranyos humorától ragyog. 145—150. Rákóczi fia. Regény három kötetben, melyben a legendás történelmi háttér és érdekfeszítő események mesterien bogozott szövevénye ragadja magával az olvasót. Az Olcsó Jókai egy-egy száma 40 fillérért lapunk kiadóhivatalában kapható.

A Képes Hét, ez a kitűnően szerkesztett, nagyelterjedésű képes hetilap, ezentúl gyönyörű színes, művészi címképpel fog megjelenni. Ez az újítás a magyar újságírás történetében példa nélkül áll s mindenestre csak szaporítani fogja a Képes Hét olvasóinak a számát. Az előkelő, magas irodalmi színvonalú, kiválóan érdekes újság kiadóhivatala (Budapest, V., Visegrádi-utca 13/a.) készségesen szolgál mutatópéldánnyal.

— Figyelmeztetés. A rossz időjárás beálltával nem lehet eléggé komolyan figyelmeztetni minden anyát, hogy óvják gyermekeiket a meghűléstől. Ha pedig megtörtént a dolog, azonnal orvost kell hivatni. Az orvos pedig a legtöbb esetben Sirolin „Roche“-t fog rendelni, ezt a kedvelt, modern készítményt. Kellemes íze van és szívesen veszi mindenki.

— Kitüntetés. A Menthomol malátacukorkák folyékony töltelékkel Egger A és Fia csász. és kir. udv. szállító bécsi cég kedvelt különleges gyártmánya a III. Nemzetközi Gyógyszerészeti kiállításon a legnagyobb kitüntetést: a nagy aranyérmét és az állami díjat kapta. Ez a legkésebb bizonyítéka annak, mily kiváló készítmény az általánosan kedvelt Menthomol-cukorka, mely minden gyógyszerárban és droguériában kapható.

— **A bankjegyek előállításának költségei.** Pár nappal ezelőtt kerültek forgalomba az új husz-koronás bankjegyek. A külsejük művészi szempontból nem mondható különösen sikerültnek, a jegybank vezetősége azonban meg van velük elégedve, mert reméli, hogy hamisításuk sokkal nehezebben fog menni, mint a régi húszkoronásoké. Tudvalevő, hogy az új bankjegykibocsátásoknak mindig az az oka, hogy a forgalomban levő bankjegyeket már nagyon erősen hamisítják. Az új bankjegyek kibocsátása sok pénzbe kerül a jegybanknak. Ezeket a mostani új húszkoronás bankjegyeket még januárban kezdték nyomtatni és az a körülmény, hogy csak most lettek velük készen, szintén amellett szól, hogy az új bankjegykibocsátás, a velejáró elővigyázatos és intenzív munkát igénylő kontrollal kapcsolatban, sok pénzbe kerül. Az átlagos előállítási költsége egy ezerkoronás bankjegynek 9.42, a százkoronásé 9.03, a húszkoronásé 6.8, a tízkoronásé pedig 4.7 fillér. Ezek az összegek persze csekélyeknek látszanak a bankjegyek értékéhez képest. De ha tekintetbe vesszük a forgalomban levő bankjegyek óriási mennyiségét és azt a körülményt, hogy például a tízkoronás bankjegyek legfeljebb húsz hónapon át vannak forgalomban, — mivel elrongyolódnak és bevonásuk után újjal kell pótolni őket — könnyen meg lehet állapítani, hogy a jegybank kiadási tételei közt igen nagy összeggel szerepelnek minden esztendőben a bankjegyek technikai előállításának költségei.

Steckenpferd lilíomtejszappan

Bergmann és Tsa Tetschen Elba m.

elérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc- és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevellel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszert- és fodrászüzletekben 80 fillérért kapható. Szinte páratlan hatású női kézápolószer a Bergmann «Manera» lilíomkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

— **Hol volt nagy szüret?** Osztrák borászati szakférfiak tanulmányozták hazai szőlőtelepeinket és többször érdeklődve szemléltek azokat a szőlőtrágyázásokat és eredményeket, melyeket a kőbányai szárított hízósertérgyával végeztek. Főként fontos az a körülmény, hogy a sertéstrágyának háromévi biztos hatása mutatkozik, a növényt megerősíti s minden növényi betegséggel szemben ellenállóbbá teszi. Elősegíti a megérést és így a normális érés idejében beállni szokott elemi csapások ellen nyújt indirekte védelmet. A kőbányai szárított hízósertérgyá foszforsav-, káli és nitrogén tartalmánál fogva teljes trágyázásra alkalmas, de a típusos szervetlen trágyaalkotórészeket kívül felette fontos és értékes mennyiségű szerves trágyaanyagokat is tartalmaz. A szárított kőbányai sertéshízótrágyát egyesegyedül a »Budapest-Kőbányai Trágyaszárítógyár, Bosányi, Schietrumpf és Társa« Budapest, IV., Üllői-út 21. gyártja, mely, tizenöt éves tapasztalat és a gazdák elismerőlevelei alapján, a legelőnyösebb terméseredményekről számol be s a levelek másolatát, közjegyzőileg hitelesítve, kívánatra ingyen küldi meg.

— **Féllárú vasúti jegy.** Az állami alkalmazottak, a megyei tisztviselők, a törvényhatósági és

a rendezett tanácsú városok tisztviselői, a községi és körjegyzők, a nem állami tanszemélyzet tagjai s az állami törvényhatósági nyugdíjasok, arcképes igazolványok alapján, a vasuton féláron utazhatnak. Az igazolványokat azonban évenként érvényesíteni kell s ezért minden év december 31-éig az államvasutak igazgatóságához kell beküldeni őket. De beküldhetők már október hó 1-től fogva s az igazgatóságtól kiadott felhívás szerint a saját érdekében cselekszik minden jogosult, ha a megújítást már októberben vagy novemberben kéri. Ugyancsak október 1-től december 31-ig kérhetők az új igazolványok. A megújításért, valamint az igazolvány kiállításáért 2 K kezelési díj jár. Ezt az összeget, postai bélyegeken, a kérvényekre vagy a névjegyzékekre kell fölragasztani. A kérvények s az egyes hivatalok részéről beterjesztett névjegyzékek a megszabott záradék s a hivatalos pecsét nélkül nem intézhetők el.

— **Kérjünk mindenütt gyügyi gyógy- és borvizet!**

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltökert nem felelős a szerk.

Fog-Krém

KALODONT

Szájvíz

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Ezthe, oldó házi szer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az ülő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 K.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő **Bedörzsölés,** elismert, régi jó hírnevű házi szer szaggatás és hűléstől származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára K 2.—

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főzetkúldési hely **MOLL A. gyógyszerész,** cs. és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Henneberg-selyem csak egyenest! Fekete, fehér és színes 1 korona 35 fillértől méterenkint, blúzra és ruhára. Franko és már megvámolva házhoz szállítva. Gazdag ímrintaválaszték postafordultával **Henneberg selyemgyáros.** Üfelsége német császárné udvari szállítója **Zürich.**

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzése

1913. augusztus haváról.

Születés.

Blahút János, Blahút Katalin, fiu Selmecebánya
Kosáry János dr., Réz Eleonóra > fiu

Szakács Zsigmond, Groszmann Albina, fiu Selmecebánya
Stepiga János, Longauer Anna, fiu Selmecebánya
Paxner Róman, Szulimanez Pétronella, fiu Selmecebánya
Lupták András, Suhaj Magdolna, fiu >
Gáspár Márton, Palesek Mária, fiu >
Cserny Lajos, Hencs Emília, fiu >
Trezka Pál, Urbánszky Mária, fiu >
Havas István, Filip Mária, fiu >
Schramek Lajos, Vokurka Antónia, fiu >
Schneider Antal, Debnár Mária, leány >
Pajeszky Antal, Nemez Anna, > >
Halmos István, Krácsik Antónia, > >
Bachna Pál, Ertl Jozefa, > >
Ludha István, Trpik Mária, > >
Buzik András, Longauer Franciska, leány >
Dénes Zoltán, Pischl Karolina, > >
Misuth János, Tompos Albina, > >
Groszmann Ferenc, Poljakovics Róza, leány >
Bielik János, Mrenyica Anna, leány BÉLABÁNYA
Kruszliák Pál, Peták Anna, > >
Buchta Ferenc, Figura Katalin, > >
Buchta Ferenc, Figura Katalin, > >
Benyó József, Lendáczky Anna, fiu >
Treiter András, Böhm Paula, halvszületett leány >
Hodrusbánya

Lichner József, Bujari Katalin, leány Hodrusbánya
Sveigert Richárd, Kmeth Filomena, fiu >
Ruzicska Imre, Povaszán Cecília, > >
Gregán János, Kostyalik Anna > Istvánláz
Burda János, Loucsik Júlia, > >
Lankó Gábor, Heinrich Mária > >
Zahradnik János, Dobis Mária > >
Valent Albert, Luchanek Anna leány >
Szarka Lukács, Vankó Paulína, > >
Prokai József, Hring Mária fiu FELSŐRÓNA
Malaj László, Vidó Anna, leány >
Repiszky János, Skamla Mária, leány Kisbánya

Házasság.

Beloviczky József, Onyicza Júlia, Selmecebánya
Jefinek József, Neusa Júlia, >
Tonhauser Lajos, Koren Anna, >
Mraz Lajos, Ljevaj Paulina, >
Heiman Imre Miskolc, Eimhorn Berta >
Andresz József, Trenesinszky Mária >
Rajcsok György, Schromm Emília >
Adametz Ferenc, Kozányi Éva Kisbánya
Gibbas István BÉLABÁNYA, Rigó Anna, Selmecebánya
Blistány Gyula Némellipse, Endersz Júlia BÉLABÁNYA
Mathevis János Léva, Lipniezky Mária, Hodrusbánya
Wagner Lajos Alsóhárom, Lehoczky Anna Istvánháza

Halálozás.

Krizs Mária, 21 napos, rángógöröcsök, Selmecebánya
özü. Szarka Mátváné, 83 éves, aggkór, >
Turesán Margit, 2 éves, kroup, >
özü. Némann Jánosné, 53 éves, méhrák, >
Bahna Jozefina, 4 napos, veleszületett gyöngeség, Selmecebánya
Koleda Mária, 5 hónapos, tüdőgyulladás, Selmecebánya
özü. Bernasz Károlyné, 80 éves, aggkór, >
Wagner Margit, 13 hónapos, bélhurut, >
Balázs Nándorné, 51 éves, szívhártyalob, >
Sedibok Emília, 3 hónapos, tüdőlob, >
Pavol Mihály, 20 éves tüdőgümőkór, >
Plachy István, 40 éves >
Schromm Samu, 64 éves, gutaütés, >
Wenczel Zsuzsanna, 3 éves, tüdőgyulladás, BÉLABÁNYA
Greguss Miklós, 14 éves hasi hagymáz, >
Czibula Mihály, 63 éves, aggkór, >
özü. Nemesok Mihályné, 78 éves, aggkór, >
Buchta Valéria, 14 napos, veleszületett gyöngeség, BÉLABÁNYA
Szuchy János, 2 hónapos, angolkór, Hodrusbánya
Koleda Istvánné, 64 éves, gutaütés, Istvánháza
Andrasik Augustza, 6 éves, epilepsia, >
özü. Szapusk Antalné, 61 éves, tüdőlob, >
Sramkó János, 2 hónapos, hörghurut, >
özü. Lieskó Andrásné, 34 éves, vtzkór, >

Főzzen ma

karfiol-levest
(5 személy részére)
a következőképen:

Szépen megtisztított karfiolt 1½ liter gyengén sózott vízben majdnem puhára főzzük. Azután ritka rántást készíttünk, melyet a leszűrt karfiolléval felöntünk, 3 Maggi-féle kockát adunk hozzá és felforraljuk. Végül a karfiolrözsákat belerakjuk és a levesbe esetleg még egy tojást habarunk.

Meg fog róla győződni, hogy a
MAGGI-féle

kockából, darabja 5 fillér
előállított húsleves a hamis leveseknek
erővelteljes, jò izt ad.

1 kocka ¼ liter húsleves számára.

8466. sz. 1913. vt.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy október hó 8-tól kezdve a városi tűzifa-raktárban a tűzifa a városi pénztárba fizetendő alábbi áráért vágatható fel:

- a) egy ürm.³ tűzifa-fűrészelés, 4 drabban és aprítás 120 K
- b) egy ürm.³ tűzifa, csupán felfűrészelés 4 drabban — 85 K.

A felállított fűrésztelepen egyéb munkák, mint épületfa-fűrészelés. lécek. stb. feldolgozása is eszközölhető, külön kialakított díjakkal.

Selmecebányán, 1913. évi október hó 1-én

Arthold Géza
polgármester h.

801. sz. 1913. polgm.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter 136000/1912. sz. a. kelt rendelete alapján közhírré teszem, hogy a Budapesten megjelenő »A Nap« »A Polgár« »Budapest« »Kis Újság« »Az Est« »Esti Újság« »Uj Lap« »Pesti Tükör« »Ejnye be jó« »Az Érdekes Újság« »Fidibusz« »Egyetértés« »Képes Vasárnap« című-naplóknak Selmec- és Bélabánya sz. kir. város területén 1913. évi december 31-ig való elárúsításához az engedélyt megadtam.

Selmecebányán, 1913. évi október hó 4-én.

Horváth Kálmán,
kir. tan., polgármester.

5646. sz. 1913. rkp.

Hirdetmény.

A korponai főszolgabírói hivatalnak folyó évi szeptember hó 6-án kelt 3173/1913. számú megkeresésére az 1900. évi 16086. B. M. rendelet értelmében közhírré teszem, hogy a bányászati és erdészeti főiskola rektori hivatala Tópaták község határában levő s ezen főiskola vadászterületét alkotó »Pod-Anderlok, Kuriaca, Tilvize, Szemitam« erdőrezsékben és Kisiblyén az elszaporodott rókáknak és egyéb dúvadaknak méreggel való pusztítására engedélyt kér.

Az engedély megadása előtt felhívom mindazokat, kiknek az engedélyezés ellen kifogásuk van, hogy e kifogásukat nálam folyó évi október hó 15-ig jelentsék be.

Selmecebánya, 1913. évi szeptember 22-én.

Morávek Antal,
rfőkapitány.

7983. 1913. vt. sz.

Hirdetmény.

Selmec- és Bélabánya sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonában levő »Sembery« ház bálhelyisége f. é. november hó 1-től, esetleg későbbi időtől kezdve, 6 egymásután következő évre bérbeadatik. Ecélből a tanács a f. é. okt. 17-én d. e. 10 óraker a városháza tanácsstermében nyilvános árverést tart.

Kikiáltási ár: évi 500 (ötszáz) koronából álló bérösszeg. Az árverezők kötelesek az árverés

megtartása előtt a kikiáltási ár 5 %-át, bánatpénz fejében, a városi tanács megbízottjának lefizetni. Az árverési feltételek a számvevőségnél tekinthetők meg.

Selmecebányán, 1913. évi szeptember 25-én.

Horváth Kálmán,
kir. tan., polgármester.

817 szám. p. 1913.

Hirdetmény.

Tudatom a város közönségével, hogy az igazoló választmányunk f. évi szeptember hó 30-án megtartott ülésében e város legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagjainak névjegyzékét kiigazította, a névjegyzékbe a következőket vette fel:

1. Dr. Regézy Nagy Andor	4341 96 K kétszeresen,
2. Dukász Gyula	2804 24 » egyszeresen,
3. Dr. Fodor László	2097 34 » kétszeresen,
4. Joerges Ágost	2070 40 » »
5. Ernst Zsigmond	1752 33 » egyszeresen,
6. Vadas Jenő	1674 — » kétszeresen,
7. Dr. Vértési Tóth Imre	1520 44 » »
8. Dr. Kapp Jakab	1447 86 » »
9. Sobó Jenő	1363 40 » »
10. Fekete Lajos	1350 — » »
11. Bencze Gergely	1302 76 » »
12. Mikovényi Árpád	1220 74 » »
13. Schelle Róbert	1202 74 » »
14. Dr. Kachelmann Viktor	1192 14 » »
15. Engel Zsigmond	1003 94 » egyszeresen,
16. Szentistványi Gyula	960 76 » kétszeresen,
17. Boleman Géza	873 38 » »
18. Finkelstein Alajos	806 22 » egyszeresen,
19. Zólmay Imre	789 20 » kétszeresen,
20. Murancs Antal	752 41 » egyszeresen,
21. Nikl János	741 34 » kétszeresen,
22. Szever Pál	700 68 » »
23. Csányi Ottó	688 01 » egyszeresen,
24. Dutko János	633 04 » kétszeresen,
25. Weisz Jakab	626 59 » egyszeresen,
26. Csermely István	586 88 » kétszeresen,
27. Kövesi Antal	584 96 » »
28. Goldfusz Mihály	562 43 » egyszeresen,
29. Grillusz Emil	548 44 » »
30. Bukovits István	521 13 » »
31. Gemeiner Adolf	512 93 » »
32. Kachelman Farkas	510 20 » »

P ó t t a g o k :

1. Baán Elemér	486 — » kétszeresen,
2. Dr. Barlai Béla	426 60 » egyszeresen,
3. Simkó János	422 16 » »
4. Immerblum Ignác	416 73 » »
5. Kozák Lajos	407 37 » »
6. Horváth Kálmán	406 78 » »
7. Dr. Böck Hugó	402 95 » »
8. Körös László	488 79 » »
9. Stáhl József	384 98 » »

számított egyenes állami adójuk alapján.

A névjegyzék a városi főjegyző hivatalos helyiségében (Városháza, II. em. 9 sz.) van közszemlére kitéve s a névjegyzék ellen f. é. október hó 8-tól számított 15 nap alatt az állandó bíráló-választmányhoz felebbezésnek van helye.

Selmecebányán, 1913. október hó 8-án.

Horváth Kálmán,
kir. tan., polgármester.

5292. sz. rkp. 1913.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a helyeli m. kir. bányászati és erdészeti főiskola a Selmec- és

Bélabánya város határában levő Pod-Drienovrch, Humeleut, Strjeborna, Meltava, Pod-Pekló, Predna-Strela, Zadna-Singlova, Boróka, Lausbach-Kramjare, Jedlovina, Szalka⁶ (Somos, Tóvölgy, Pokol. Elő-, Közép-, Hátsó- Zsindelyvölgy, Boróka, Lassúpatak, Csendeserdő, Árpádszikla nevű erdőrezsékben és dűlőkben az elszaporodott rókáknak és egyéb dúvadaknak méreggel való pusztítására f. évi december hó 1-től 1914. évi március hó végeig terjedő időtartamra engedélyt kér.

Az engedély megadása előtt felhívom azokat, kiknek az engedélyezés ellen kifogásuk van, hogy kifogásaikat hozzám f. évi október 15-ig jelentsék be.

Selmecebányán, 1913. évi szept. 17-én.

Morávek Antal
rfőkapitány.

4910. sz. 1913. rkp.

Hirdetmény.

A sertésvész elleni védekezés tárgyában kiadott 1898. évi 9300. sz. rendelet helyett a F. M. a 60000—1913. sz. rendeletével új rendelkezéseket állapított meg.

Az új rendelet 1913. évi október 1-én lép életbe.

Mint hogy a betegség elleni védekezés sikere a megbetegedések és elhullások pontos bejelentésétől függ, figyelmeztetem a sertésbirtokosokat, a pásztorokat, a henteseket, a vágóbiztosokat és mindazokat, akik sertések gondozásával vannak megbízva, hogy a birtokukban levő, illetőleg gondozásuk alatt álló sertések megbetegedését, vagy elhullásukat a rendőrkapitányi hivatalnak, mint I. foku állategészségügyi hatóságnak és egyúttal a városi m. kir. állatorvosnak azonnal jelentsék be, mert a bejelentések mulasztásával kihágást követnek el, melyet a legszigorúbban kell megtorolni.

Megjegyzem, hogy olyan esetekben, amikor a betegség még csak egy-két udvarban állapított meg, a sertések beoltásával vagy levágásával a betegség terjedésének elejét lehet venni.

Felhívom tehát a sertést tartó közönség figyelmét az ilyen ojtások előnyére.

Selmecebányán, 1913. évi szeptember 17-én.

Morávek Antal
rkapitány.

HIRDETÉSEK.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévízű radioaktiv gyógyforrások; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég és szénsavas- és villamos-vizfürdő. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csúszós bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Jogtudósok, papok, tanítók a SIROLIN „Roche“-ról:

Mellbetegeknél.

G. R. jogtanácsos, B.-ben.

Hasznaltam a Sirolin „Roche“-t, hatásával igazán meg vagyok elégedve.

B. P. igazgató, B.-ben. (Keletporoszorsz.)

Évek óta használom a Sirolin „Roche“-t minden kezdődő hurut ellen. — A légzőszervek bajai ellen a legjobbnak találtam.

A. M. plébános, W.-ben.

A Sirolin „Roche“ szabadított meg engem. Gyermekeknek is adom a szert, ha hurutosak.

F. H. tanító, Fr.-ben.

A Sirolin „Roche“-val meg vagyok elégedve annyira, hogy mindenkinek ajánlom, akinek légzőszervi baja van. —

A Sirolin Roche kellemes ízű, étvágygerjesztő és orvosilag ajánlott szer. Erősíti a tüdőt és légzőszervek ellenállását fokozza. A gyógyszertárban határozottan Sirolin Rochét kérjünk.

Aki birtokot, házat, bu-
tort, hangszeret, gépet,
vagy bármiféle felszere-
lési tárgyakat venni vagy
eladni akar, aki lakást
keres, vagyilyent bére-
adni óhajt hirdesse a
Selmecebányai Hirlap

hirdetési rovatában.

A Selmecebányai Hirlap-ot
állandóan sok ember olvassa,
azért mindig akad megfelelő ajánlkozó.

A nagyérdemű közönség becses tu-
domására adom, hogy a Kovald-féle
budapesti s a Bradovka-féle kassai
vegytisztítógépek képviselőjét Sel-
mecebánya és vidéke részére magamra
vállaltam. Festésre vagy tisztí-
tásra bármely ruhaneműt
elfogadok s 8 nap alatt el-
készítve, házhoz szállítok.
Gyászruhák 3 nap alatt ké-
szülnek. A portót a cég viseli
s így a rendelőnek semmi ki-
adása sincsen. Gallértisztítás
bármely facon, 6 fillér, kézeltő
pár 12 fillér. Ruhák festése
és tisztítása igen jutányos.
A nagyérdemű közönség megbizását
kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Büchler Henrik.

ÉRTESÍTÉS.

Értesitem a nagyérdemű
közönséget, hogy a még
raktáron lévő női és gyer-
mek kalapokat s az ösz-
szes hozzávalókat u. m.:

szallagokat, bársonyokat,
tollakat, üzlettem felosz-
latása folytán, nagyon
leszállított árakon, ki-
:-:-: árusítom. :-:-:

Értesitem továbbá, hogy november hó
1-étől lakásomat a Stanga-féle ház át-
ellenében lévő, Soltz-féle ház első eme-
letére helyezem át, ahol női és gyermek
kalapok javítását, átdolgozását, mérsé-
kelt árak mellett továbbra is elvállalom.

Teljes tisztelettel

Stanga Béláné, Hecht Józsa.

Orvosok, mint kitünő, kö-
högés elleni szert ajánl-
ják a

KAISER

mell-karamellát a három fenyővel.
Millio ember használja a

Köhögés

rekedtség, katarus, elnyál-
kásodás, hörgőhurut, fájós
nyak, valamint meghűlés
elkerülése ellen.

6100 közi, hitel, orvosi és
magánosok bizonyítványai
a biztos eredményt igazol-
ják Igen egészséges és jóízű
bonbonok Csomagban 20
és 40 fill. Dobozban 60 fill.
Kapható: Márkus M. cuk-
rászdájában, Mikovényi
A. és Margótsy J. örö-
kösi gyógyszárban Sel-
mecebányán, Walko J.
K. és Szentistványi A.
Gölnicbányán.

HAROM VILÁGNYELVEI

ANGOL MEGTANULNI
NYELVTAN AMERIKAI NYELV
KÉPZÉS FÜZETEKBE VÉTELVEL
ÁTDOLGOZTATVA
D'FERMANUS G. & M. PATZKO H.
KELLETI AKAD. TUD. EGYET.
TANÁR. LECTOR.

FRANCIA SCHIDLOFF DE
NYELVTAN MAGYAR NYELVRE ÁTDOLGOZVA
DE MONTI REZSŐ
KERESZ. ISK. TANÁR.

NEMET NYELVTAN
LUTIN IMAGYARDI BETUKKEL
SLEDELV. MAGYAROK RÉSZÉRE
ÁTDOLGOZVA
ÁLTAL REZSŐ TANÁR.

KÜLD RÉSZLETES ISMÉRTÉTO PROSPECTUST

INGYEN JOERGES A. ÖZV. ÉS FIA
könyvkereskedése Selmecebánya.

RED STAR LINE

Vörös csillagvonal

Antwerpen—Amerika

Rendes és közvetlen hajójáratok
Antwerpen—New-York és Antwerpen—Boston
között

A társaság hajóiraja

Samland	Finland	Vaderland
Gothland	Kroonland	Marguette
Mesaba	Zeeland	Menominee
Lapland		Manitou

A hajók New-York fele minden szombaton és
Bostonba minden második esütörtökön indul-
nak. — Bovebb felvilágosítást nyújt:

RED STAR LINE

Magyarországi helyettese

Budapest, VIII., Köztemető-út 12/a.
Telefon szám: József 10—37.

Zacherlin

mint fellilmulhatatlan
„rovarirtó”
hathatósan segít
Csakis palackokban kérje!

A tisztességes, becsületes kereskedő éberem ügyel arra,
hogy ha vevője utólérhetetlen, hatásánál fogva közismert
„ZACHERLINT” kér, ne akasszon nyakába
megtévesztő surrogatumot.

Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is.

Kapható: Selmecebányán: ifj. Marschalko Gyula, Engel Zsigmond, Ernst Zsigmond, Hodrusbányán: Weisz Jakab, Ipolyságon:
Berczeller M., Ivots Andor, Dombo Károly utóda Barack Ignác, Csoka József, Veinberger M. Korponán: Rumann Gyula,
Trnovszky Károly. Kőrmöcbányán: Freund Manó, Gazdik János, Klein Hermann, Ritter Lipót J. Mosócson: Perl János
fia, Fogyasztási Szövetkezet. Ujbányán: Cservinka M., Heinrich Ede. Znióvárlán: Schönaiich Viktor.

Ennélfogva mindenkit, aki valódi Zacherlint akar venni,
nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánzatoktól, melyek
utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba
kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljen a
„ZACHERLIN” névre.

302.913. szám. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-c. 102. § értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a selmecbányai kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. II. 235/6. számú végzése következtében Dr. Kachelmann Viktor ügyvéd által képviselt Selmecei Takarékpénztár r.-t. javára selmecbányai lakos, alperes ellen 12000 K — fill. s jár. erejéig 1913. évi június hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 5400 kor. — fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: kereskedelmi áruk és üzleti berendezések nyilvános árverésen eladatnak.

Ez árverésnek a selmecbányai kir. járásbírósnak 1913. évi V. II. 170/1. számú végzése folytán 12000 kor. — fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi március hó 11. napjától járó 7% kamatai, váltódíj és eddig összesen 384 K 10 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Selmecbányán, alperes terrasse-i üzlethelyiségében leendő megtartására 1913. évi okt. hó 13-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitzetetik és arra a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok, az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében, készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ez az árverés, az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében, ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Selmecbánya. 1913. évi szept. hó 18.

Sajtos Mihály
kir. bír. végrehajtó.**NEIGE DE FLEURS**

a legújabb tudományos alapon készített

kéz- és arckrém,

a legjobb higiénikus piperszere.

Tubus 80 fill.

Doboz 1.60 fill.

Mindenütt kapható.

**TREITER
JÁNOS**

CIPESZÜZLETE

KOSSUTH-TÉR, A BOGYA VEND. MELLETT.

AJANLJA SAJÁT KESZÍTMÉNYÜ
URI- É GYERMEKCIPOIT DÜS
VÁLASZTEKÉBEN. * BEL- ES KÜL-
FÖLDICIPŐGYÁRTMÁNYOK RAK-
TÁRA. * BÁLI CIPŐK BÁRMIKOR
KÉSZEN KAPHA ÓK. * KÉSZÍTÉS
MÉRTEK SZERINT PONTOSAN ÉS
GYORSAN.

Valódi Bata-cipők
raktáron.

MEDGYASZAY SÁNDOR

villanyerőre berendezett hentes-árúk
gyára **DEBRECZEN.**
Ajánlja szalonna-, zsiradék és füs-
tölt hentesárú gyártmányait, szí-
gorúan a **napi arak** mellett.
Postai és vasúti küldemények a leg-
-:- pontosabban eszközöltetnek. -:-

Eladó házak.

*Két ház, kisebb-nagyobb
ürülakásokkal, gazdasági
épületekkel, szép és nagy
gyümölcsös-kertekkel, ked-
vező feltételek mellett, sza-
:-:- badkézből eladó. :-:-*

*Holvay Károly Selmec-
bánya.***KÖHÖGÉS**

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetefű cukorkánál!

Millió ember szereti a világhírű RÉTHY-cukorkát,
mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot étvágyat
nem rontja. Meghűlés, hurut, köhögés ellen biztosan
és gyorsan használn.

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan
Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata
van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van
a Réthy-név.

1 doboz ára 60 fillér. Kapható mindenütt
Postán küld 5 dobozt franko 3 korouáért.
RÉTHY BÉLA gyógyszerész Békéscsaba.

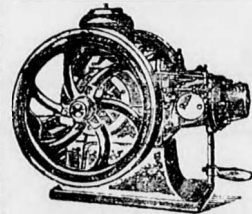
IMAKÖNYVEK

**hölgyeknek
és férfiaknak
a nagy ünnepekre
kaphatók**

JOERGES A. ÖZV. ÉS FIA
könyvkereskedésében.

A VILÁGHÍRŰ
ES LEGÚJABB RENDSZERŰ**BOLINDER** NYERSOLA J-
MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

ANYOS IMRE czégnél
Kaphatók

BUDAPEST, VI. PODMANICZKY-UTCZA 17.

Telefon 12-76.

Legkisebb nyersolajszükséglet!

Jutányos árak!

Feltétlen jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket.

THIERRY A. GYÓGYSZERESZ BALZSAMA

Allein echter Balsam
aus der Schulfengel Apotheke des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtség és gégebetegségeket, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kiválóan bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbüznél, valamint az összes száj- és fogbetegségek, büfögés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pántlika-giliszta ellen. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Örangyal-gyógytárának Pregrada,
Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5.60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeuy árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlőkeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, esontszu, fekélyek, ütés, szurás, lövés, vágás vagy zuzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, száika, por, serét, tüske, stb. kinövések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körömgöyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fölfekvésnél, vérkeleseknek, fülfolvánál, valamint kipállás esetén csecsemőknél stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára 3.60 K a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszerertárában. Nagyban: Thalmyer és Seltz, Kochmeister Utódi, Radanovits Testv. droguériákban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat, rendeljünk közvetlenül!

THIERRY A. Örangyal gyógyszerertárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

Kézizálog árverési hirdetmény.

Van szerencsenk értesíteni, hogy a lejárt és meg nem hosszabbított, 3 havi kamattal tartozó kézizálog tárgyakra, u. m. arany- és ezüst órákra, gyűrűkre, láncokra ezüst evőeszközökre s más egyéb ékszerekre, értékpapirokra 1913. november hó 7-én délután 2 órakor intézeti helyiségünkben nyilvános árverést fogunk tartani.

Selmecebányán, 1913. október 9-én.

A Selmecei Népbank Részvénytársaság
igazgatósága.

Szükségem van cipőgyári munkásokra: különösen „Moenus“ gépekhez; perfekt zwikoló munkásra; rámaélező (Schnittfräss) munkás és faszegelőre. Napi kereset 4—8 korona. Valamint gépelőnőkre.

Ifj. Krausz Péter
cipőgyáros, Versec.

Angol tanfolyam.

Értesitem a tisztelt közönséget, hogy november 1-től a Szentháromságtér 11. sz. alatti ev. leányiskola tantermében közös (hölgyek és urak számára) angol tanfolyamot nyitok. (Berlitz-school). Tandíj, heti 2 óráért, havonként 6 korona.

Kérem a szives résztvenni akarókat, hogy legkésőbb e hó 30-ig jelentkezzenek a Joerges-féle könyvkereskedésben.

Clement Erna.

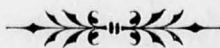
MEGHIVÁS.

=== A „Selmecei Takarékpénztár Részvénytársaság“-nak ===

Selmecebányán. 1913. évi október hó 22-én, délután 3 órakor,
az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére

van szerencsénk a t. részvényeseket meghívni.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök, jegyző, valamint a jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes választása.
2. A meghatalmazások megvizsgálásáról szóló bizottsági jelentés.
3. Az igazgatóság jelentése az intézeti ház kiépítésére és átalakítására.
Selmecebánya, 1913. évi október hó 4-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. A meghatalmazások folyó évi október hó 22-én délelőtti 11 óráig a Takarékpénztár hivatalos helyiségében nyújtandók be.